

Delårsrapport januari–september

2023

Kunderna handlar färre och billigare varor

SYFTE	VÅRT SAMHÄLLSUPPDRAG	VÅR VISION
Att bidra till förbättrad folkhälsa genom att begränsa alkoholens skadeverkningar.	Att med ensamrätt, och med ansvar och god service, sälja alkoholhaltiga drycker och liknande preparat samt att informera om alkoholens skadeverkningar.	Ett samhälle där alkoholdrycker njuts med omsorg om hälsan så att ingen tar skada.

Sammanfattning av tredje kvartalet 2023

- Nöjd Kund Index¹ uppgick till 80,0 (80,7)².
- Ålderskontrollen uppgick till 97,0 (96,6) procent.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 147,3 (151,8) miljoner liter, vilket är en minskning med 3,0 procent.
- Nettoomsättningen ökade till 9 770 (9 605) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 182 (230) MSEK.
- Periodens resultat uppgick till 173 (172) MSEK.

Sammanfattning av januari – september 2023

- Nöjd Kund Index¹ uppgick till 80,4 (80,7)².
- Ålderskontrollen uppgick till 97,5 (96,6) procent.
- Systembolagets försäljningsvolym uppgick till 419,5 (421,8) miljoner liter vilket var en marginell minskning med 0,6 procent.
- Nettoomsättningen ökade till 28 101 (27 376) MSEK.
- Rörelseresultatet uppgick till 333 (321) MSEK.
- Periodens resultat uppgick till 327 (161) MSEK.

1. För definitioner av nyckeltal se sidan 18.

2. Siffror inom parentes avser motsvarande period föregående år om inget annat framgår.

Finansiell information koncernen

MSEK	jul–sep 2023	jul–sep 2022	jan–sep 2023	jan–sep 2022	YTD Avvik. %	helår 2022
Nettoomsättning	9 770	9 605	28 101	27 376	2,6%	37 182
Rörelseresultat	182	230	333	321	3,7%	349
Resultat efter finansiella poster	218	217	415	207	100,5%	248
Periodens resultat	173	172	327	161	103,1%	192
Eget kapital	2 059	2 116	2 059	2 116	-2,7%	1 668
Balansomslutning	9 633	9 449	9 633	9 449	1,9%	11 128
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-732	-1 175	-521	-1 663	68,7%	98
Årsarbetare	4 668	4 488	4 082	3 856	5,9%	3 903
Kostnadseffektivitet %	-	-	18,5%	18,5%	0,0%	18,7%
Avkastning på eget kapital %	-	-	17,1%	12,6%	4,5%	11,7%
Soliditet %	21,4%	22,4%	21,4%	22,4%	-1,0%	15,0%

VD-ord

Med stora kliv framåt möter vi kunderna med nya digitala verktyg, utvecklar vårt hållbarhetsarbete och inspirerar till fler hälsosamma och medvetna val.

Monitormätningen, som Centralförbundet för alkohol och narkotikaupplysning (CAN) genomför årligen, publicerades i oktober. Den visar att den totala alkoholkonsumtionen i Sverige under 2022 ökade med 1,6 procent jämfört med 2021. Trots uppgången är alkoholkonsumtionen fortfarande 1,8 procent lägre än innan pandemin (2019). Systembolagets andel av konsumtionen för 2022 uppgick till 70,3 procent. Sverige har kommit långt med lägre alkoholkonsumtion och färre alkoholskador än många andra länder i Europa. Det är något som vi kan vara stolta över.

FINANSIELLT UTFALL PÅVERKAT AV LÄGRE VOLYM

Nettoomsättningen landade på 9 770 MSEK, en ökning med 1,7 procent drivet av våra leverantörers prishöjningar. Vi ser en trend att kunderna besöker oss oftare men handlar färre och billigare varor per köp. Under kvartalet hade vi över 33 miljoner kundbesök i våra butiker samtidigt som volymen var 3 procent lägre. E-handelns omsättning ökade med 2,5 procent drivet av högre pris.

Rörelseresultatet uppgick till 182 MSEK, vilket är 48 MSEK (20,8 procent) lägre än föregående år. Resultatet påverkas av ett lägre bruttorisultat kopplat till nya köpmönster och reviderade påslag från vår finansieringsmodell samt högre försäljningskostnader drivet av inflation.

Periodens resultat uppgick till 173 MSEK, vilket är i linje med föregående år. Utfallet taktar väl i förhållande till de ekonomiska ägarmålen.

ALKOHOLFORSKNING ETT VIKTIGT VERKTYG

Vårt uppdrag är att sälja alkoholdrycker med ansvar och god service och att informera om riskerna med alkohol. Vi finns till för alla i Sverige, inte bara de som handlar hos oss, med syftet att bidra till förbättrad folkhälsa genom begränsade skadeverkningar av alkohol. Systembolaget bidrar till vetenskapen genom att stödja och sprida resultat från alkoholforskningen. Under fem år, 2018–2022, har Systembolaget haft ett särskilt fokusområde kring forskning om konsekvenser för barn av vuxnas alkoholkonsumtion. Under den nationella vetenskapsfestivalen ForskarFredag i september bjöd Systembolaget in till en konferens för att sprida kunskap om det resultat som fokusområdet har genererat. Något vi i slutändan hoppas ska leda till att färre barn far illa av vuxnas alkoholkonsumtion.

STÄNDIG UTVECKLING FÖR BÄSTA SERVICE OCH ANSVARSFULL FÖRSÄLJNING

Under kvartalet har vi bland annat infört förskottsbetaling för e-handelsbeställningar till butik och möjligheten att använda digital legitimation i våra butiker. Vi följer löpande upp arbetet med ålderskontrollen. För kvartalet uppgick den till 97,0 procent vilket är 1,0 procentenhet över målet för 2023 (96,0 procent).

Vi mäter löpande hur nöjda kunderna är med oss och efter tredje kvartalet ligger nöjd kund-index (NKI) på 80,0 (80,7) procent vilket är en sänkning jämfört med samma period föregående år. Servicenivån ökar dock till 69,7 procent vilket är 0,8 enheter högre än motsvarande nivå förra året.

EN STRÄVAN MOT LÄTTARE GLASFLASKOR

Engångsglasflaskor står för den enskilt största klimatpåverkan på förpackningsområdet. I dialog med våra leverantörer strävar vi nu mot lättare glasflaskor. Från den 1 mars 2024 inför vi ett krav på maxvikt för engångsglasflaskor i syfte att minska klimatpåverkan från förpackningar. Förändringen kommer även minska tunga lyft för de som hanterar produkterna.

Förpackningar med mindre klimatavtryck i vårt sortiment har ökat med 12 procent jämfört med september 2022. Om vi tittar på utfallet för rullande 12 månader i september jämför vi 19,6 procent med målnivån 22 procent för helåret 2023.

NY STYRELSELEDAMOT VALD VID EXTRA BOLAGSSTÄMMA

Systembolaget har under kvartalet genomfört en extra bolagsstämma där Katarina Areskoug Mascarenhas valdes som ny styrelseledamot.

SOCIALSTYRELSENS NYA GRÄNSVÄRDEN FÖR RISKKONSUMTION FÖR VÅRDEN

Socialstyrelsen har under kvartalet presenterat nya gränsvärden för riskkonsumtion av alkohol gentemot vården. Det slås fast att det inte finns någon gräns för när alkoholkonsumtion är riskfri samt i vilka fall som hälso- och sjukvården ska kunna erbjuda stöd. Detta uppmärksammades i media och resulterade även i många besökare på vår sajt. Vi välkomnar det ökade intresset hos allmänheten för alkohol och hälsa. Det visar på vikten av vårt uppdrag att kombinera ansvarsfull försäljning med att sprida kunskap om alkoholens skadeverkningar.

Avslutningsvis riktar jag ett varmt tack till alla kunder, medarbetare, leverantörer och samarbetspartners för det gångna kvartalet och ser fram emot en händelserik höst då vi bland annat kommer att lyfta fram våra digitala rådgivningstjänster för mat och dryck samt alkohol och hälsa.

Ann Carlsson Meyer, VD Systembolaget

Systembolaget i korthet

Systembolaget AB är ett statligt ägt aktiebolag som innehar ensamrätt att bedriva detaljhandelsförsäljning av starköl, vin, spritdrycker, andra jästa alkoholdrycker och alkoholdrycksliknande preparat i Sverige. Systembolaget ska drivas kostnadseffektivt och agera föredömligt inom hållbart företagande. Systembolaget har 451 butiker och finns i Sveriges samtliga 290 kommuner. Utöver butikerna finns 468 ombud runt om i Sverige dit kunderna kan beställa varor för avhämtning. Systembolaget erbjuder även hemleverans till cirka 96 procent av befolkningen.

Systembolagets ansvar

Systembolagets ensamrätt har ett socialpolitiskt syfte; att begränsa alkoholens skadeverkningar. Uppdraget kommer från ägaren staten och styrs huvudsakligen av Systembolagets avtal med staten, statens ägaranvisning, alkohollagen och EU-rättsliga regler. Här anges att Systembolaget både vid inköp och försäljning av alkoholdrycker ska tillämpa transparenta och objektiva regler på ett opartiskt och likabehandlande sätt, att kunderna ska ges god service och att information ska lämnas till allmänheten om de risker som är förenade med konsumtion av alkohol. Systembolaget ska drivas kostnadseffektivt utan att vara vinstmaximerande. Systembolaget tar sitt serviceansvar genom att erbjuda kunnig personal, rådgivning, ett brett sortiment och goda beställningsmöjligheter.

Strategiska nyckeltal

Från Systembolagets ägare staten finns ett antal mål upp-
satta som omfattar både uppdraget och finansiellt. Vårt
uppdrag följs upp utifrån Nöjd Kund Index, Alkoholindex,
totala alkoholkonsumtionen i Sverige och Systembolagets
konsumtionsandel av denna. De finansiella målen utgörs
av krav på kostnadseffektivitet, avkastning på eget kapital,
soliditet och utdelning. Utöver dessa används ett antal
nyckeltal som mäter det långsiktiga uppdraget, hållbarhet
och den övergripande målbilden, se tabell nedan.

Strategiska nyckeltal

Nyckeltal	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	Helår 2022	målnivå 2023
Nöjd Kund Index (NKI) ¹	80,0	80,7	80,4	80,7	80,7	81,5
NKI Hållbarhet ¹	73,3	N/A	N/A	N/A	70,5	74,0
Kundnöjdhet E-handel ²	-	-	-	-	89,9	88,0
Ålderskontroll %	97,0	96,6	97,5	96,6	97,0	96,0
Opinionsindex (OPI) % ²	-	-	-	-	67,2	67,0
Koldioxidutsläpp från dryckesförpackningarna, ton	42 600	45 500	123 000	128 600	172 400	151 000
Koldioxidutsläpp från distributionen, ton ²	-	-	-	-	11 600	11 200
Prestationskultur ²	-	-	82,9	83,9	83,9	85,0
Sjukfrånvaro % ³	-	-	5,9	6,2	6,2	5,6
Utländsk bakgrund ²	-	-	-	-	15,2	15,0
Kostnadseffektivitet % ⁴	-	-	18,5	18,5	18,7	<19
Avkastning på eget kapital % ⁵	-	-	17,1	12,6	11,7	5-15
Soliditet %	21,4	22,4	21,4	22,4	15,0	14-20
Totalkonsumtion, liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre ⁶	-	-	-	-	8,8	-
Systembolagets konsumtionsandel ⁶	-	-	-	-	70,3	-
Alkoholindex	-	-	59,5 ⁷	-	60,0	Positiv utveckling över tid

1 Redovisas tre gånger per år, ackumulerat utfall avser rullande 12 månader.

Värdet för NKI Hållbarhet saknar jämförelsesiffror p.g.a. ny frågeställning i mätning 2 2023.

2 Redovisas årsvis.

3 Utfall avser rullande 12 månader med en månads eftersläpning (moderbolaget).

4 Utfall avser rullande 12 månader.

5 Utfall avser rullande 12 månader. Siffran för jul-sep 2022 har inte tidigare publicerats p.g.a. övergång till IFRS.

6 Målsätts ej.

7 Utfall avser helårsvärde 2023.

NÖJD KUND INDEX (NKI)

Nöjd Kund Index (NKI) fortsätter att utvecklas negativt under den andra av årets tre mätningar 80,0 (80,7). Rullande 12 månader uppgick NKI till 80,4 (80,7). Fortsatt är nöjdheten lägre bland kunder under 50 år men den nedgång som vi har sett hos dessa kunder bromsas upp i senaste mätningen. Starkast återhämtning ser vi för åldersgruppen 20–29 år. Nedgången i senaste mätningen är till skillnad från tidigare drivet av åldersgruppen 65+ år. Systembolagets Kvalitetsområde *Samhällsansvar* som har starkast påverkan på kundernas nöjdhet förbättras något, främst drivet av den yngsta kundgruppen. Ytterligare kvalitetsområden som har stor påverkan på kundernas nöjdhet är *Prisvärde* som återhämtar sig efter vårens nedgång men fortsatt på en lägre nivå än föregående år samt *Sortiment & Utbud och Personal* som fortsatt befinner sig på en hög stabil nivå.

NÖJD KUND INDEX (NKI) – HÅLLBARHET

NKI Hållbarhet är en del av mätningen av NKI som sker tre gånger per år. Frågan omformulerades inför årets andra mätning (läs motiveringen till förändringen under Övriga definitioner) vilket har resulterat i en betydligt högre svarandel än vad de tidigare frågorna hade. Första utfallet uppgick till 73,3 och har på grund av omformuleringen inget utfall att jämföras mot.

ÅLDERSKONTROLL

Under tredje kvartalet genomfördes 1 979 (1 997) ålderskontrollköp (20–24 år). Nyckeltalet innefattar kontrollköp i våra butiker, hos våra ombud och vid hemleveranser. Legitimation begärdes vid 97,0 (96,6) procent av dessa köptillfällen.

OPINIONSINDEX (OPI)

OPI mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolagets detaljhandelsmonopol på försäljning av vin, sprit och starköl. Nytt för i år är att vi mäter OPI i webbpanel och inte som tidigare i telefonbuss. Utfall redovisas årsvis.

KOLDIOXIDUTSLÄPP FRÅN DRYCKESFÖRPACKNINGAR

Dryckesförpackningar står för den största delen av Systembolagets indirekta klimatpåverkan. Ackumulerat utfall för januari–september var 123 000 (128 600) ton koldioxidkvivalenter. Därför kan vi konstatera att klimatavtrycket från dryckesförpackningar fortsätter minska, med en relativt stabil försäljningsvolym. Det indikerar att utsläppsminskningen är en följd av att konsumenter i allt högre utsträckning väljer dryckesförpackningar med ett lägre klimatavtryck.

KOLDIOXIDUTSLÄPP FRÅN DISTRIBUTION

Nyckeltalet för koldioxidutsläpp från distribution redovisas en gång om året. Nyckeltalet inkluderar två delar; varupåfyllnad till butik och depå respektive våra egna inköpta transporter.

Resultatet 2022 uppgick till 11 600 (12 700) ton koldioxidkvivalenter och visar att klimatpåverkan från våra dryckestransporter minskar.

PRESTATIONSKULTUR

Mäts och presenteras en gång per år. Resultatet uppgick 2023 till 82,9 (83,9) procent.

SJUKFRÅNVARO

Total sjukfrånvaro (rullande 12 månader) uppgick per augusti till 5,9 (6,2) procent, vilket innebär en minskning jämfört med motsvarande period 2022. Det är den korta sjukfrånvaron (<14 dagar) som ligger bakom minskningen.

UTLÄNDSK BAKGRUND

Mäts och presenteras en gång per år. Resultatet publicerades senast i Systembolagets ansvarsredovisning 2022 och uppgick till 15,2 (14,1) procent.

KOSTNADSEFFEKTIVITET

Nyckeltalet syftar till att mäta kostnader i förhållande till intäkter exkl. alkoholskatt där målet är ett utfall <19,0 procent. Utfallet rullande 12 månader uppgår till 18,5 procent vilket är i linje med mål.

AVKASTNING PÅ EGET KAPITAL

Avkastning på eget kapital ska enligt ägaranvisningen för helåret uppgå till mellan 5–15 procent. Avkastningen på eget kapital uppgick per den sista september 2023 rullande 12 månader till 17,1 (12,6) procent.

Avkastningen på eget kapital har ökat med 4,5 procentenheter mot föregående år. Detta förklaras av ett starkare resultat under perioden oktober 2022–september 2023.

SOLIDITET

Soliditeten ska enligt ägaranvisningen för helåret uppgå till mellan 14–20 procent. Per den sista september 2023 uppgick soliditeten till 21,4 (22,4) procent.

TOTALKONSUMTION OCH SYSTEMBOLAGETS KONSUMTIONSANDEL

Siffror från CAN för 2022 visar att den totala alkoholkonsumtionen ligger på 8,8 (8,7) liter per invånare 15 år och äldre. Trots uppgången är alkoholkonsumtionen fortfarande lägre än innan pandemin (2019). Systembolagets konsumtionsandel 2022 uppgår till 70,3 (74,9) procent.

ALKOHOLINDEX

Alkoholindex mäts en gång per år och uppgick 2023 till 59,5 (60,0).

Ekonomisk utveckling

All försäljning sker i Systembolaget AB

Ekonomisk utveckling Koncernen

MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	YTD Avvik.%	helår 2022
Nettoomsättning	9 770	9 605	28 101	27 376	2,6%	37 182
Rörelseresultat	182	230	333	321	3,7%	349
Finansiella poster-netto	36	-13	82	-114	171,9%	-101
Periodens resultat	173	172	327	161	-103,1%	192
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-732	-1 175	-521	-1 663	68,7%	98
Årsarbetare	4 668	4 488	4 082	3 856	5,9%	3 903

FÖRSÄLJNINGSVOLYM OCH NETTOOMSÄTTNING

För Systembolagets försäljning gäller generellt att den är högre mot veckosluten samt under slutet av varje månad. De största försäljningstopparna uppstår inför påsk, midsommar, jul och nyår. Därutöver är försäljningen som högst under sommarmånaderna juni till och med augusti.

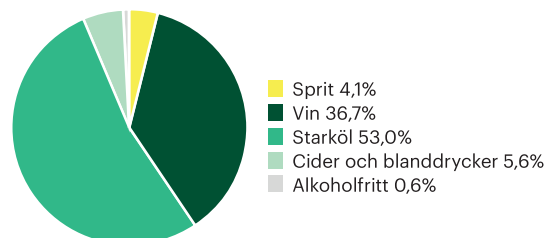
Försäljningsvolym drycker

1 000-tals liter	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	YTD Avvik.%	helår 2022
Sprit	6 064	6 241	17 696	18 217	-2,9%	24 832
Vin	54 114	55 498	157 561	159 580	-1,3%	214 593
Starköl	78 071	80 865	219 736	220 421	-0,3%	288 836
Cider och blanddrycker	8 193	8 333	22 026	21 261	3,6%	26 848
Alkoholfritt	860	850	2 461	2 337	5,3%	3 320
Summa försäljning drycker	147 302	151 787	419 480	421 817	-0,6%	558 429

Under det tredje kvartalet sjönk försäljningsvolymen för alla varugrupper förutom alkoholfritt.

Akkumulerat ser vi nu snittköp i kronor som är något över föregående år, samtidigt som snittköp i liter minskar. Rensat för pris- och alkoholskattehöjningarna ser vi fortsatt att kunderna besöker oss oftare men handlar något billigare och färre varor vid köptillfället.

Försäljningsvolym i procent fördelat per varugrupp januari-september

Nettoomsättning

MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	YTD Avvik.%	helår 2022
Sprit	1 969	1 964	5 743	5 776	-0,6%	7 970
Vin	4 819	4 720	14 026	13 681	2,5%	18 767
Starköl	2 498	2 442	7 013	6 653	5,4%	8 805
Cider och blanddrycker	368	359	980	914	7,2%	1 155
Alkoholfritt	57	52	163	147	11,3%	210
Summa försäljning drycker	9 711	9 536	27 926	27 172	2,8%	36 907
Övriga varor och tjänster	59	68	175	204	-14,0%	275
Summa intäkter	9 770	9 605	28 101	27 376	2,6%	37 182

Juli-september 2023

Tredje kvartalets nettoomsättning summerar till 9 770 (9 605) vilket är 1,7 procent högre än föregående år, primärt drivet av pris- och alkoholskattehöjningar men dämpas av volymminskningar.

Volymen minskade med 3,0 procent för perioden. Det ostadiga vädret i juli och augusti i kombination med färre kundbesök (0,4 procent) har bidragit till en lägre försäljningsvolym i kvartalet.

Januari-september 2023

Akkumulerat uppgick nettoomsättningen till 28 101 (27 376) vilket är 2,6 procent högre än föregående år, primärt drivet av pris- och alkoholskattehöjningar.

Under samma period har volymen minskat med 0,6 procent samtidigt som kunderna besöker oss oftare. Antalet kunder ökar ackumulerat med 1,7 procent vilket motsvarar 1,6 miljoner kundbesök.

RÖRELSERESULTAT

Juli – september 2023

I kvartalet uppgick rörelseresultatet till 182 (230) MSEK vilket var 20,8 % lägre än föregående år. Minskningen förklarades främst av ett lägre bruttoresultat kopplat till nya köpmönster och reviderade påslag från vår finansieringsmodell¹ samt högre försäljningskostnader drivet av inflation.

Försäljningskostnaderna i kvartal tre uppgick till 887 (853) MSEK vilket var 34 MSEK (3,9%) högre än föregående år, främst kopplat till underliggande ökade personalkostnader (lönerevision) samt högre hyreskostnader.

Administrationskostnader uppgick till 150 (153) MSEK vilket var 3 MSEK (2,4%) lägre än föregående år. Minskningen i kostnader var primärt drivet av lägre personalkostnader kopplat till genomförd omorganisation.

Januari – september 2023

Rörelseresultatet uppgick till 333 (321) MSEK vilket var 12 MSEK (3,8%) bättre än föregående år. Ökningen förklarades främst av det ökade bruttoresultatet för perioden vilket i sin tur var drivet av pris.

Försäljningskostnaderna uppgick till 2 720 (2 635) MSEK, vilket var 85 MSEK (3,2%) högre än föregående år drivet av underliggande ökade personalkostnader (lönerevision), pensioner och lokalkostnader.

Administrationskostnaderna uppgick till 486 (521) MSEK, vilket är en minskning med 35 MSEK (6,7%) under perioden. Utfallet påverkas positivt av en engångseffekt om 35 MSEK kopplat till genomförd omorganisation.

FINANSNETTO

Juli – september 2023

Finansnettot uppgick till 36 (-13) MSEK varav 20 (-13) MSEK avser orealiserade värdeförändringar på finansiella placeringar, -4 (-4) MSEK realiserad förlust, 27 (11) MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar och 8 (1) MSEK ränteintäkter från bank samt andra ränteintäkter. Räntekostnaden på leasingkulden uppgick till -14 (-6) MSEK. Räntenettet kopplat till pensionsförpliktelsen uppgår till -1 (-2) MSEK.

Januari – september 2023

Finansnettot uppgick till 82 (-114) MSEK varav 46 (-108) MSEK avser orealiserade värdeförändringar på finansiella placeringar och -12 (-8) realiserade värdeförändringar. 67 (26) MSEK avser ränteintäkter från finansiella placeringar och 19 (1) MSEK ränteintäkter från bank samt andra ränteintäkter. Räntenettet kopplat till pensionsförpliktelsen uppgår till -4 (-6) MSEK och räntekostnaden på leasingkulden till -34 (-19) MSEK. Marknadsvärdet på Systembolagets placeringar har under perioden utvecklats positivt. Systembolaget har en portfölj som utgörs av en blandning av räntebärande värdepapper med låg risk.

INVESTERINGAR

Juli – september 2023

Periodens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 17 (29) MSEK. Investeringarna avser främst ombyggnationer i butik.

Januari – september 2023

Periodens investeringar i materiella anläggningstillgångar uppgick till 80 (89) MSEK. Investeringarna avser främst ombyggnationer i butik.

PERIODENS RESULTAT

Juli – september 2023

Kvartalets resultat efter finansiella poster uppgick till 173 (172) MSEK.

Januari – september 2023

Periodens resultat efter finansiella poster uppgick till 327 (161) MSEK.

KASSAFLÖDE

Juli – september 2023

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -732 (-1 175) MSEK. Skillnaden mellan perioderna förklaras främst av ett bättre rörelsekapital 2023.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till 72 (-16) MSEK, förändringen består bland annat av nettoförändring av finansiella placeringar.

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -136 (-131) MSEK och avser amortering av leasingkulda på butikernas hyreskontrakt.

Januari – september 2023

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -521 (-1 663) MSEK. Skillnaden mellan perioderna förklaras framför allt av ett högre resultat före skatt samt mindre leverantörsbetalningar under 2023 än samma period föregående år.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -22 (148) MSEK avser bland annat av nettoförändring av finansiella placeringar.

Kassaflödet från finansieringsverksamheten uppgick till -694 (-773) MSEK och avser amortering av leasingkulda på butikernas hyreskontrakt samt utbetalning av utdelning till ägarna. Högre amorteringar under 2023 jämfört med 2022 förklaras av en högre leasingkulda på grund av ökad indexeringskostnad för butikshyror.

LIKVIDITET OCH FINANSIELL STÄLLNING

Juli – september 2023

Under kvartalet har investeringar i finansiella tillgångar gjorts om 180 (144) MSEK. Avyttringar har gjorts om 303 (103) MSEK.

Januari – september 2023

Under perioden har investeringar i finansiella tillgångar gjorts om 479 (342) MSEK. Avyttringar har gjorts om 512 (383) MSEK. Ökningen i avyttringar hänför sig till ett större behov av kortsiktig likviditet under tredje kvartalet.

1. www.omsystembolaget.se/salja-med-ansvar/ansvar-for-produkterna/inkopsprocess/prismodell/

Andelen gröna obligationer utgör 57 procent av Systembolaget ABs totala värdepappersportfölj.

Likvida medel i perioden uppgick till 936 (342) MSEK. Ökningen förklaras av fler värdepapper med löptid 0 – 3 mån samt färre investeringar under perioden i finansiella värdepapertillgångar. Utöver de likvida medlen finns även en checkräkningskredit om 150 (150) MSEK.

ÅRSARBETARE

Juli – september 2023

Årsarbetare uppgick till 4 668 (4 488) under tredje kvartalet. Ökningen mot föregående år beror främst på en minskad sjukfrånvaro under perioden.

Januari – september 2023

Under första halvåret uppgick årsarbetare till 4 082 (3 856). Ökningen mot föregående år beror främst på en minskad sjukfrånvaro samt tre nyetablerade butiker under året.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Systembolaget arbetar systematiskt med att identifiera och hantera de risker som är förenade med verksamheten. Riskhanteringsprocessen är integrerad i enheternas strategi- och planeringsarbete. Riskerna konsolideras och hanteringen av dessa rapporteras och följs upp av företagsledningen samt styrelsen. De högst värderade riskerna är främst av strategisk och operativ karaktär och handlar om hållbarhet samt externa faktorer som kan påverka Systembolagets förutsättningar att utföra uppdraget samt förändrade kundbeteenden som kräver digitala anpassningar.

De finansiella riskerna som ränte-, kredit- och likviditetsrisker är begränsade. Systembolaget är självfinansierat bland annat tack vare en hög lageromsättningshastighet som matchar inköps- och betalningsvillkoren.

Systembolaget saknar räntebärande skulder. Majoriteten av all försäljning sker i form av kontant- eller kortbetalning och därmed har Systembolaget inga väsentliga kundfordringar. Dryckesleverantörerna ansvarar för importen av alkoholhaltiga drycker samt för redovisning av alkoholskatt. Systembolagets inköp sker i huvudsak i svenska kronor och företaget är därmed i liten utsträckning exponerat mot kurs- och valutarisker. Ytterligare information om hanteringen av finansiella risker framgår av not 17 Finansiella instrument i Systembolagets Ansvarsredovisning 2022.

Sammanfattning av dotterbolagen

IQ-initiativet AB verkar för att hjälpa unga att må bättre genom smartare alkoholvanor. Detta görs genom att med kunskap och kommunikation skapa medvetenhet, eftertanke och engagemang kring eget och andras drickande, och därmed bidra till att minska alkoholens skadeverkningar i samhället. IQ:s vision är att alla unga hanterar alkohol med omtanke och eftertanke.

Periodens resultat före skatt uppgick till 2 (6) MSEK.

AB K14 Näckströmsgatan förvaltar Systembolagets rörelsefastighet. Periodens resultat före skatt uppgick till 21,2 (17,3) MSEK. Resultatet är främst hänförligt till koncern-interna hyresintäkter.

VÄSENTLIGA NÄRSTÅENDETRANSAKTIONER

Det har inte skett några väsentliga närståendetransaktioner under tredje kvartalet.

Väsentliga händelser efter balansdagen

Inget väsentligt finns att rapportera.

Denna rapport har varit föremål för översiktlig granskning av Systembolagets revisorer.

Stockholm den 30 oktober 2023
Systembolaget AB

Ann Carlsson Meyer
Verkställande direktör

Revisorns granskningsrapport

INLEDNING

Vi har utfört en översiktlig granskning av delårsrapporten för Systembolaget AB för perioden 1 januari 2023 till 30 september 2023. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta och rättvisande presentera denna delårsrapport i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen. Vårt ansvar är att uttala en slutsats om denna delårsrapport grundad på vår översiktliga granskning.

DEN ÖVERSIKTLIGA GRANSKNINGENS INRIKTNING OCH OMFATTNING

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med International Standard on Review Engagements ISRE 2410 Översiktlig granskning av finansiell delårsinformation utförd av företagets valda revisor. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig gransk-

ning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing, ISA, och god revisionssed i övrigt har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

SLUTSATS

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att delårsrapporten, inte i allt väsentligt, är upprättad för koncernens del i enlighet med IAS 34 och årsredovisningslagen samt för moderbolagets del i enlighet med årsredovisningslagen.

Stockholm den 30 oktober 2023

Deloitte AB

Anneli Pihl

Auktoriserad revisor

Koncernens resultaträkning i sammandrag

MSEK	Not	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	helår 2022
Nettoomsättning		9 770	9 605	28 101	27 376	37 182
Kostnad för sålda varor		-8 551	-8 369	-24 567	-23 901	-32 482
Bruttoresultat		1 219	1 236	3 534	3 475	4 700
Försäljningskostnader	3, 4	-887	-853	-2 720	-2 635	-3 579
Administrationskostnader	3, 4	-150	-153	-486	-521	-780
Övriga rörelseintäkter		2	1	7	2	9
Övriga rörelsekostnader		-1	0	-2	0	-1
Rörelseresultat		182	230	333	321	349
Finansiella intäkter		77	26	200	68	96
Finansiella kostnader		-42	-39	-118	-182	-197
Finansiella poster - netto		36	-13	82	-114	-101
Resultat efter finansiella poster		218	217	415	207	248
Skatt		-45	-45	-88	-46	-56
Periodens resultat hänförligt till moderbolagets aktieägare		173	172	327	161	192
Resultat per aktie, räknat på resultat hänförligt till moderföretagets stamaktieägare						
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK		495	489	991	545	441

Koncernens rapport över totalresultat

MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	helår 2022
Periodens resultat	173	172	327	161	192
Övrigt totalresultat					
<i>Poster som inte ska omklassificeras till resultaträkningen</i>					
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner	116	44	280	892	303
Skatt hänförlig till posten ovan	-24	-9	-58	-184	-62
Övrigt totalresultat för perioden, efter skatt	92	35	222	708	241
Summa totalresultat för perioden hänförligt till moderbolagets aktieägare	265	207	549	869	433

Koncernens balansräkning i sammandrag

MSEK	Not	2023-09-30	2022-09-30	2022-12-31
Anläggningstillgångar				
Immateriella tillgångar		57	79	75
Materiella tillgångar		407	445	433
Nyttjanderätter		3 495	3 304	3 667
Finansiella tillgångar	5	1 835	2 656	2 042
Uppskjutna skattefordringar		723	711	823
Summa anläggningstillgångar		6 517	7 195	7 040
Omsättningstillgångar				
Varulager		1 330	1 377	1 321
Fordringar		165	197	213
Kortfristiga placeringar	5	685	338	381
Kassa och bank		936	342	2 173
Summa omsättningstillgångar		3 116	2 254	4 088
Summa tillgångar		9 633	9 449	11 128
Eget kapital				
Aktiekapital		360	360	360
Övrigt tillskjutet kapital		129	151	147
Balanserat resultat ink årets resultat och övrigt totalresultat		1 570	1 605	1 161
Summa eget kapital		2 059	2 116	1 668
Skulder				
Långfristiga skulder		3	2	159
Långfristiga leasingskulder		2 823	2 787	3 110
Uppskjutna skatteskulder		727	775	761
Kortfristiga skulder		3 432	3 233	4 844
Kortfristiga leasingskulder		589	536	586
Summa skulder		7 574	7 333	9 460
Summa eget kapital och skulder		9 633	9 449	11 128

Koncernens förändring i eget kapital

MSEK	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Balanserat resultat inklusive periodens resultat	Totalt eget kapital i koncernen
Ingående eget kapital 2022-01-01	360	156	1 095	1 611
Fond för utvecklingsavgifter		-9	9	0
Periodens resultat			192	192
Övrigt totalresultat				
Poster som inte ska omklassificeras i resultaträkningen:				
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner			303	303
Skatt hänförlig till ovanstående omvärdering			-62	-62
Övrigt totalresultat	-	-	241	241
Totalresultat			433	433
Transaktioner med aktieägare i deras egenskap av ägare:				
Utdelning			-376	-376
Eget kapital 2022-12-31	360	147	1 161	1 668
MSEK	Aktiekapital	Övrigt tillskjutet kapital	Balanserat resultat inklusive periodens resultat	Totalt eget kapital i koncernen
Ingående balans 2023-01-01	360	147	1 161	1 668
Fond för utvecklingsavgifter		-18	18	0
Periodens resultat			327	327
Övrigt totalresultat				
Poster som inte ska omklassificeras i resultaträkningen:				
Omvärdering av förmånsbestämda pensionsplaner			280	280
Skatt hänförlig till ovanstående omvärdering			-58	-58
Övrigt totalresultat	-	-	222	222
Totalresultat			549	549
Transaktioner med aktieägare i deras egenskap av ägare:				
Utdelning			-158	-158
Eget kapital 2023-09-30	360	129	1 570	2 059

Koncernens kassaflödesanalys i sammandrag

MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	helår 2022
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt	218	217	415	207	248
Varav erlagd ränta	-38	-22	-109	-66	-88
Varav erhållen ränta	58	26	156	68	99
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	178	204	548	686	793
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av varulager	255	89	-9	28	84
Förändring av fordringar	23	32	115	23	11
Förändring av skulder	-1 361	-1 669	-1 419	-2 417	-801
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapitalet	-687	-1 127	-350	-1 472	335
Betald skatt	-45	-47	-171	-191	-237
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-732	-1 175	-521	-1 663	98
Investeringsverksamheten					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-1	-3	-3	-12	-14
Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-17	-29	-80	-89	-124
Förvärv av finansiella anläggningstillgångar	-181	-367	-481	-746	-746
Försäljning av finansiella anläggningstillgångar	271	383	541	996	1 231
Kassaflöde från investeringsverksamheten	72	-16	-22	148	347
Finansieringsverksamheten					
Utbetald utdelning	0	0	-158	-376	-376
Amortering av leasingsskuld	-136	-131	-536	-397	-526
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-136	-131	-694	-773	-902
Periodens kassaflöde	-796	-1 322	-1 237	-2 288	-457
Likvida medel vid periodens början	1 732	1 664	2 173	2 630	2 630
Likvida medel vid periodens slut	936	342	936	342	2 173

Koncernens kvartalsöversikt

MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	apr-jun 2023	apr-jun 2022	jan-mar 2023	jan-mar 2022
Nettoomsättning	9 770	9 605	10 463	10 016	7 868	7 756
Bruttoresultat	1 219	1 236	1 291	1 258	1 025	981
Försäljningskostnader	-887	-853	-970	-939	-870	-842
Administrationskostnader	-150	-153	-144	-189	-186	-178
Rörelseresultat	182	230	182	130	-31	-39
Periodens resultat	173	172	165	54	-11	-66

Moderbolagets resultaträkning i sammandrag

MSEK	Not	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	helår 2022
Nettoomsättning		9 770	9 605	28 101	27 376	37 182
Kostnad för sålda varor		-8 551	-8 369	-24 567	-23 901	-32 482
Bruttoresultat		1 219	1 236	3 534	3 475	4 700
Försäljningskostnader	3, 4	-886	-847	-2 724	-2 621	-3 602
Administrationskostnader	3, 4	-158	-163	-505	-541	-850
Övriga rörelseintäkter		1	1	8	3	10
Övriga rörelsekostnader		-1	-1	-2	-1	-1
Rörelseresultat		175	226	311	315	257
Finansiella intäkter		55	12	156	44	62
Finansiella kostnader		-5	-17	-20	-116	-113
Finansiella poster - netto		50	-5	136	-72	-51
Resultat efter finansiella poster		225	221	448	243	206
Skatt		-46	-45	-91	-47	-48
Periodens resultat		178	176	357	196	158
Resultat per aktie före och efter utspädning, SEK		495	489	991	545	441

Moderbolagets balansräkning i sammandrag

MSEK	Not	2023-09-30	2022-09-30	2022-12-31
Anläggningstillgångar				
Immateriella tillgångar*		57	79	75
Materiella tillgångar		374	381	399
Finansiella tillgångar	5	1 753	2 344	2 057
Uppskjutna skattefordringar		49	61	57
Summa anläggningstillgångar		2 233	2 864	2 588
Omsättningstillgångar				
Varulager		1 330	1 377	1 321
Fordringar		288	208	221
Kortfristiga placeringar	5	685	338	381
Kassa och bank		936	342	2 173
Summa omsättningstillgångar		3 239	2 265	4 096
Summa tillgångar		5 472	5 129	6 684
Eget kapital				
Bundet eget kapital		489	511	507
Fritt eget kapital		1 271	1 087	1 054
Summa eget kapital		1 760	1 598	1 561
Avsättningar				
Långfristiga avsättningar		132	137	131
Summa avsättningar		132	137	131
Skulder				
Långfristiga skulder		161	159	151
Kortfristiga skulder		3 419	3 235	4 841
Summa skulder		3 580	3 394	4 992
Summa eget kapital och skulder		5 472	5 129	6 684

*Från och med 2022 tillämpar moderbolaget IAS 38, där immateriella tillgångar aktiverats. För 2022 innebar det att kostnader tagna för IT-utveckling under år 2019-2022 aktiverats i moderbolaget om 81 MSEK. Detta belopp ingick inte i tidigare publicerad delårsrapport Q3 2022.

Moderbolagets förändring i eget kapital

MSEK	Bundet eget kapital			Fritt eget kapital		Totalt eget kapital i moderbolaget
	Aktie-kapital	Reserv-fond	Fond för utvecklingsavgifter	Balanserat resultat	Periodens resultat	
Ingående eget kapital 2022-01-01	360	72	84	887	376	1 779
Fond för utvecklingsavgifter			-9	9		0
Överföring till fria reserver				376	-376	0
Periodens resultat					158	158
Utdelning till ägaren				-376		-376
Utgående eget kapital 2022-12-31	360	72	75	896	158	1 561
Ingående eget kapital 2023-01-01	360	72	75	896	158	1 561
Fond för utvecklingsavgifter			-18	18		0
Överföring till fria reserver				158	-158	0
Periodens resultat					357	357
Utdelning till ägaren				-158		-158
Utgående eget kapital 2023-09-30	360	72	57	914	357	1 760

Moderbolagets kassaflödesanalys i sammandrag

MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	helår 2022
Den löpande verksamheten					
Resultat före skatt	225	221	448	243	206
Varav erlagd ränta	-1	0	-3	-1	-1
Varav erhållen ränta	35	12	85	27	45
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet	24	57	71	229	290
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av varulager	255	89	-9	28	84
Förändring av fordringar	23	28	-2	18	3
Förändring av skulder	-1 375	-1 672	-1 424	-2411	-792
Förändring av fordringar/skulder koncernbolag	24	13	7	-5	-3
Kassaflöde från den löpande verksamheten efter förändring av rörelsekapitalet	-824	-1 264	-909	-1 898	-212
Betald skatt	-44	-44	-166	-189	-233
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-868	-1 308	-1 075	-2 087	-445
Investeringsverksamheten					
Förvärv av immateriella anläggningstillgångar	-1	-3	-3	-12	-14
Förvärv/Försäljning av materiella anläggningstillgångar	-17	-26	-80	-77	-124
Utdelning från dotterbolag	0	0	19	17	17
Förvärv av finansiella tillgångar	-181	-367	-481	-746	-746
Försäljning av finansiella tillgångar	271	380	541	991	1 231
Kassaflöde från investeringsverksamheten	72	-16	-3	173	364
Finansieringsverksamheten					
Utdelning till ägaren	0	0	-158	-376	-376
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	0	0	-158	-376	-376
Periodens kassaflöde	-796	-1 324	-1236	-2 290	-457
Likvida medel vid periodens början	1 732	1 664	2 173	2 630	2 630
Likvida medel vid periodens slut	936	342	936	342	2 173

Moderbolag

Juli–september 2023

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -868 (-1 308) MSEK. Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till 72 (-16) MSEK, förändringen består bland annat av nettoförändring av finansiella placeringar.

Januari–september 2023

Kassaflödet från den löpande verksamheten uppgick till -1 075 (-2 087) MSEK. Skillnaden mellan perioderna förklaras framför allt av ett högre rörelseresultat samt mindre betalningar under 2023 än samma period föregående år.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgick till -3 (173) MSEK, avser bland annat av nettoförändring av finansiella placeringar.

Moderbolagets kvartalsöversikt

MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	apr-jun 2023	apr-jun 2022	jan-mar 2023	jan-mar 2022
Nettoomsättning	9 770	9 605	10 463	10 015	7 868	7 756
Bruttoresultat	1 219	1 236	1 291	1 258	1 025	981
Försäljningskostnader	-886	-847	-910	-935	-878	-839
Administrationskostnader	-158	-163	-206	-194	-191	-184
Rörelseresultat	175	226	180	130	-43	-41
Periodens resultat	178	176	193	79	-14	-59

Noter till koncernredovisningen

NOT 1 ALLMÄN INFORMATION

Denna delårsrapport omfattar moderbolaget Systembolaget AB, organisationsnummer 556059-9473 samt dess dotterbolag. Systembolaget AB är ett helägt statligt bolag med säte i Stockholm och registrerat i Sverige. Adressen till huvudkontoret är Kungsträdgårdsgatan 14 och postadressen är 103 84 Stockholm. Systembolaget innehar ensamrätt att bedriva detaljhandelsförsäljning av starköl, vin och spritdrycker i Sverige. I två separata helägda dotterbolag, IQ-Initiativet AB och AB K14 Näckströmsgatan, bedriver Systembolaget verksamhet som inte är konkurrensskyddad.

NOT 2 REDOVISNINGSPRINCIPER

Denna rapport är upprättad enligt IAS 34 Delårsrapportering, RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner och årsredovisningslagen samt statens Riktlinjer för extern rapportering i bolag med statligt ägande. Koncernen tillämpar International Financial Reporting Standards (IFRS) samt tolkningar från IFRS Interpretations Committee (IFRS IC) sådana de antagits av EU. Moderbolaget tillämpar Årsredovisningslagen och RFR 2 Redovisning för juridiska personer.

Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder som tillämpas i denna rapport är oförändrade från dem som tillämpades vid upprättandet av Systembolagets Ansvarsredovisning för år 2022. Nya och ändrade standarder och tolkningar från IASB respektive IFRIC har inte haft någon väsentlig påverkan på finansiella rapporter.

NOT 3 PERSONALKOSTNADER

Under tredje kvartalet uppgår de totala personalkostnaderna i moderbolaget till 591 (575) MSEK. Ökningen förklaras av lönerrevision.

För perioden jan-sep summerar personalkostnaderna till 1 829 (1 800) MSEK. Kostnadsökningen kopplas till lönerrevision och en positiv effekt av pensioner under 2022 (19 MSEK) som ger en negativ jämförelseeffekt 2023. Effekten av dessa kostnader minskas dock av en engångs-post hänförligt till omorganisationen om 35 MSEK.

NOT 4 AVSKRIVNINGAR

Koncernen MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	helår 2022
Immateriella tillgångar	7	6	21	18	23
Byggnader och mark	1	1	2	2	2
Materiella anläggnings-tillgångar	33	35	102	103	138
Nyttjanderätter	145	130	428	390	523
Summa avskrivningar	186	172	553	513	686

Moderbolaget MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	helår 2022
Immateriella tillgångar	7	6	21	18	23
Byggnader och mark	0	0	1	1	0
Materiella anläggnings-tillgångar	34	35	102	103	137
Summa avskrivningar	41	41	124	122	160

NOT 5 FINANSIELLA INSTRUMENT

Finansiella instrument utgörs av varje form av avtal som ger upphov till en finansiell tillgång i ett bolag respektive en finansiell skuld eller ett eget kapitalinstrument i ett annat bolag. Dessa omfattas av likvida medel, kundfordringar, leverantörsskulder, övriga upplupna kostnader och kort- och långfristiga värdepappersinnehav. Systembolagets riskhanteringspolicy beskrivs i Systembolagets Ansvarsredovisning 2022 i not 17 Finansiella instrument.

Verkligt värde på finansiella instrument

Systembolaget bedömer att det inte är några väsentliga skillnader mellan redovisat värde och verkligt värde på sina finansiella instrument. För kundfordringar, leverantörsskulder, övriga kortfristiga fordringar och skulder som värderas till upplupet anskaffningsvärde är löptiden kort och därför överensstämmer i stort sett verkligt värde med redovisat värde.

Marknadsnoterade räntebärande värdepapper har klassificerats som "finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen" eftersom dessa ingår i en handelsportfölj vilken följs upp och utvärderas på basis av verkligt värde.

Samtliga av dessa tillgångar värderas i nivå 1 i verkligt värdehierarkin vilken definieras enligt följande: Noterade priser (ojusterade) på aktiva marknader för identiska tillgångar eller skulder. Dessa värderas till det observerbara marknadspriset som råder på bokslutsdagen.

Det verkliga värdet för finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen uppgår till 2 483 MSEK (2 647 MSEK).

Definition av alternativa nyckeltal

Alternativa nyckeltal är finansiella mått som inte är definierade i IFRS. Systembolaget anser att dessa mått ger värdefull kompletterande information till ägare, styrelse och företagsledning då de möjliggör utvärdering av resultat och finansiell utveckling. Tre alternativa nyckeltal ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.

De alternativa nyckeltalen är inte alltid jämförbara med mått som används av andra företag eftersom beräkning kan ske på olika sätt. Dessa finansiella mått ska därför ses som ett komplement för mått som definieras enligt IFRS. För avstämning av de alternativa nyckeltal som inte direkt går att härleda ur de finansiella rapporterna, se beräkning nedan.

Nyckeltal	Beskrivning	Användningsområde
Kostnadseffektivitet	Totala rörelsekostnader i förhållande till intäkter exkl. alkoholskatt och redovisas rullande 12 månader.	Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.
Avkastning på eget kapital	Periodens resultat (rullande 12 månader) i procent av genomsnittligt eget kapital.	Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.
Soliditet	Eget kapital i procent av balansomslutningen.	Nyckeltalet ingår som mål i ägaranvisningen för Systembolaget.

Alternativa nyckeltal

Kostnadseffektivitet

MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	helår 2022
Totala kostnader, rullande 12 månader	-	-	4 398	4 303	4 351
Alkoholskatt, rullande 12 månader	-	-	14 135	14 017	13 898
Intäkter, rullande 12 månader	-	-	37 907	37 336	37 182
Kostnadseffektivitet	-	-	18,5%	18,5%	18,7%

Avkastning på eget kapital

MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	helår 2022
Periodens resultat, rullande 12 månader, MSEK	-	-	358	228	192
Genomsnittligt eget kapital ¹	-	-	2 088	1 815	1 640
Avkastning på eget kapital	-	-	17,1%	12,6%	11,7%

Soliditet

MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	helår 2022
Balansomslutning	9 633	9 449	9 633	9 449	11 128
Eget kapital	2 059	2 116	2 059	2 116	1 668
Soliditet %	21,4%	22,4%	21,4%	22,4%	15,0%

¹ Genomsnittligt eget kapital

MSEK	jul-sep 2023	jul-sep 2022	jan-sep 2023	jan-sep 2022	helår 2022
Eget kapital	2 059	2 116	2 059	2 116	1 668
Eget kapital samma period föregående år	2 116	1 513	2 116	1 513	1 611
Genomsnittligt eget kapital	2 088	1 815	2 088	1 815	1 640

Övriga definitioner

ALKOHOLINDEX

Alkoholindex är ett samlat mått på människors attityd till alkohol i olika situationer. Ju högre index på en skala 0–100, desto mer återhållsam är attityden till alkohol. Alkoholindex skapas från svaren på sju frågor om vad människor tycker är rätt och fel när det gäller alkohol. I undersökningen ställs även ytterligare frågor. Bland annat fem frågor om "vardagsdrickande" som utgör underlag för Vardagsindex. Frågorna ställs en gång per år till minst 2 000 personer, 16 år och äldre. Datainsamling genomförs av Novus.

ALKOHOLSKATT

Alkoholskatt är en statlig punktskatt. Ändrad alkoholskatt påverkar Systembolagets intäkter parallellt med kostnad för såld vara varför ändrad alkoholskatt inte får någon effekt på bruttoresultatet.

KOLDIOXIDUTSLÄPP FRÅN DISTRIBUTION

Det strategiska nyckeltalet för koldioxidutsläpp från distribution rapporterades första gången 2020. Systembolagets mål är att alla transporter av dryck till och från Systembolagets butiker, depåer, ombud och hemleverans, dvs inklusive e-handelslogistiken, skall vara fossilfria till 2030. Till 2023 ska koldioxidutsläppen från transporter ha minskat och transporterna som Systembolaget själv köper in vara fossilfria.

KOLDIOXIDUTSLÄPP FRÅN DRYCKESFÖRPACKNINGAR

Från och med 2022 rapporterar Systembolaget koldioxidutsläpp från dryckesförpackningar kvartalsvis. Målet är att utsläppen från dryckesförpackningar ska minska med 10 procent till 2023 jämfört med 2019.

NETTOOMSÄTTNING

Intäkter/nettoomsättning omfattar intäkter från sålda varor och utförda tjänster som ingår i Systembolagets huvudverksamhet.

NÖJD KUND INDEX (NKI)

NKI mäter hur nöjd kunden är med Systembolaget. Totalindex är ett medelvärde av de tre frågorna.

Tänk på alla aspekter av Systembolaget:

- Hur nöjd eller missnöjd är du med Systembolaget totalt sett?
- Hur väl motsvarar Systembolaget dina förväntningar?
- Föreställ dig ett företag som säljer alkoholhaltiga drycker och som är perfekt i alla avseenden. Hur pass nära eller långt ifrån tycker du att Systembolaget ligger?

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 0 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. NKI mäts och redovisas tre gånger årligen.

NÖJD KUND INDEX (NKI) - Hållbarhet

Under årets andra mätning 2023 av totalt tre fick kunderna ta ställning till en ny frågeställning för Systembolagets Hållbarhetsarbete. Den främsta anledningen till att uppdatera hållbarhetsuppföljningen var att tidigare frågeställning upplevdes för svår att ta ställning till och därmed var det en stor andel av kunderna som valde att inte besvara den. Förändringen har gett effekt då svarsandelen höjdes till en tillfredsställande nivå. Med ett högre svarsandel blir det än mer intressant att följa utvecklingen av kundernas värdering av Systembolagets hållbarhetsarbete över tid. Ny frågeställning från och med andra mätningen 2023 lyder:

Vilken är din uppfattning om hur följande påstående överensstämmer med din syn på Systembolaget:

- Systembolaget engagerar sig för en hållbar utveckling

Kundernas svar, som anges på en skala från 1 till 10, omräknas till ett tal mellan 0 och 100. Systembolaget anlitar CFI Group för genomförande av undersökningen. NKI-hållbarhet är en del i NKI-undersökningen som mäts och redovisas tre gånger årligen.

OPINIONSINDEX (OPI)

Opinionsindex mäter hur stor andel av Sveriges befolkning som vill behålla Systembolaget och monoopolet för försäljning av starköl, vin och sprit. Intervjupersonerna får ta ställning till frågan:

- Tycker du att man ska behålla Systembolaget och monoopolet på försäljningen av starköl, vin och sprit eller vill du att starköl, vin och sprit ska säljas i andra butiker?

Systembolaget anlitar Kantar Public för genomförandet av undersökningen. Totalt intervjuas årligen 12 000 slumpmässigt utvalda personer i åldern 16 år och uppåt i Kantar Sifos webbpanel. Opinionsindex redovisas årsvis.

PRESTATIONSKULTUR

Mäter i vilken utsträckning medarbetarna upplever att de i sitt arbete har förutsättningar att prestera (vill, vet, kan, får och bör) och individens upplevelse av att få sina basbehov tillgodosedda. Mäts en gång per år via en gemensam medarbetarundersökning.

SYSTEMBOLAGETS ANDEL AV TOTALKONSUMTION

Systembolaget har ett uppdragsmål att redovisa utfall av hur stor andel av den totala konsumtionen som Systembolaget har (Systembolagets konsumtionsandel). Undersökningen som ligger till grund för detta är Monitormätningarna som genomförs av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning). Resultatet av mätningarna ska redovisas minst en gång per år. Detta uppdragsmål är inte målsatt.

TOTALKONSUMTION

Systembolaget har ett uppdragsmål att redovisa utfall avseende den totala alkoholkonsumtionen i Sverige. Undersökningen som ligger till grund för detta är Monitormätningarna som genomförs av CAN (Centralförbundet för alkohol- och narkotikaupplysning). CAN genomför löpande under ett år drygt 18 000 intervjuer. Resultatet av mätningarna ska redovisas minst en gång per år. Detta uppdragsmål är inte målsatt.

SJUKFRÅNVARO

Den totala sjukfrånvaron mäts utifrån Ekonomistyrningsverkets definition och mäter sjukfrånvarotimmar i relation till alla tillgängliga timmar under samma period. Talet mäts per rullande 12-månadersperiod.

UTLÄNDSK BAKGRUND

Andel medarbetare med utländsk bakgrund där utländsk bakgrund definieras som person född utomlands eller med båda föräldrar födda utomlands. Mäts och redovisas en gång per år.

ÅLDERSKONTROLL

Ålderskontrollen mäter andelen tillfällen då legitimation har begärts i procent av antal kontrollköp. Kontrollköpen genomförs av personer i åldersgruppen 20–24 år. Systembolaget anlitar Better Business för genomförande av köpen. Totalt genomförs under ett år mer än 7 000 kontrollköp. Från och med 2020 mäts vi sammanlagt resultat för butik, ombud och hemleverans. Ålderskontrollen i butik mäts och redovisas varje månad.

ÅRSARBETARE

Årsarbetare motsvarar arbetad tid inklusive semester dividerat med antalet timmar för en heltidstjänst för den relevanta perioden.

Ann Carlsson Meyer
Verkställande direktör
Telefon 08-503 310 25

Merlin Poljak
Chef Affärssupport
Telefon 08-503 300 34

Kommande rapporttillfällen

12 februari 2024 Bokslutskommuniké 2023

Systembolaget AB

Organisationsnummer: 556059-9473

Postadress: 103 84 Stockholm

Besöksadress: Kungsträdgårdsgatan 14

Telefon: 08-503 300 00

Hemsidaadresser: systembolaget.se och omsystembolaget.se